



מ"ת 30375/12/20 - מדינת ישראל נגד מחמד האדיה, עבדאלסמד האדיה

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 30375-12-20 ישראל נ' האדיה (עציר) ואח'

בפני כבוד השופטת שושנה ליבוביץ
מבקשת מדינת ישראל
נגד
משיבים
1. מחמד האדיה
2. עבדאלסמד האדיה (עציר)

החלטה

- נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של חבלה בכוונה מחמירה בצוותא (סעיף 329(א)(1) וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 להלן: החוק) וכן מייחס למשיב 2 עבירה של החזקת סכין שלא כדין (סעיף 186 לחוק).
- לפי עובדות כתב האישום, המשיבים, שהם אחים, תקפו אדם אחר (להלן: המתלונן) בראשו, בפניו, בצווארו ובכתפו. המשיב 1 עשה כן באמצעות חפץ והמשיב 2 באמצעות סכין. המשיב 1 הודה בקיומן של ראיות לכאורה להוכחת הנטען וכן בקיומה של עילת מעצר וחזקת מסוכנות סטטוטורית. המשיב 2 הכחיש את מעורבותו באירוע. בהחלטה מפורטת נקבע כי קיימת תשתית לכאורית להוכחת הנטען בעניינו אם כי עוצמתה פחותה מזו של משיב. כן נקבע כי קמה בעניינו עילת מעצר של מסוכנות שכן המעשים המתוארים בכתב האישום מעוררים חשש ממשי לפגיעה בחיי אדם (החלטה מיום 5.1.21).
- אשר לחלופת מעצר, בהחלטה צוין כי מהמעשים שמיוחסים למשיבים עולה מסוכנות רבה ונקודת המוצא היא שברגיל יש להותיר את החשוד בהם מאחורי סורג ובריח. עוד צוין כי לחובת המשיב 1 שבע הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש. חרף האמור, לא נמצא שיש מקום לשלול מראש קיומה של חלופת מעצר אשר יהיה בה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מהם. בהקשר זה נשקל כי למשיב 1 לא יוחסה עבירה של תקיפה באמצעות סכין, ובנוסף, בסרטון שתיעד את האירוע נצפה המתלונן כשהוא מתעמת עמו ונוטל כלים מדוכן שבו מכר תירס. אשר למשיב 2, נשקל כי מדובר באדם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר התשתית הראייתית הלכאורית בעניינו פחותה מזה של משיב 1. נקבע כי שירות המבחן יכין תסקיר בגדרו יבחן חלופות שיכללו, בין היתר, ריחוק גיאוגרפי בין מקום מגוריו של המתלונן למקום המעצר וכן שהתסקיר



יכול התייחסות לאפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני במקום המעצר המוצע. הדיון נדחה לצורך קבלת תסקיר מבחן (החלטה מיום 5.1.21).

4. בתסקיר שהוגש בעניינם של המשיבים לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחררם לחלופה המוצעת, דירה שנשכרה עבורם בסילוואן בפיקוח בני משפחה ובאיזוק אלקטרוני.

לגבי משיב 1 הוערך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו גבוהה וכי במידה שיהיה מעורב בעבירת אלימות, התוצאות צפויות להיות בדרגת חומרה גבוהה. אשר לחלופה המוצעת, שירות המבחן התרשם כי בני המשפחה המעיטו בחומרת המעשים שמיוחסים לו, תארו את תפקודו כתקין וצינו את השינוי החיובי בהתנהלותו מאז שחרורו ממאסרו האחרון. הם שללו את היותו בעל דפוסי התנהגות תוקפניים חרף מעורבותו בפלילים, ובטאו עמדה המזדהה עמו ועם עמדתו הקורבנית ביחס למצבו כיום. מתוך עמדה זו בני המשפחה שללו קיומו של סיכון משחרורו ממעצר וזאת למרות התנהלותו הבעייתית לאורך השנים, קשייו בקבלת סמכות ובויסות, בין היתר סביב הסכסוך שהתפתח עם המתלונן ומשפחתו. לפיכך הוערך כי אין הם מתאימים לצמצום הסיכון הגבוה הנשקף ממנו.

לגבי משיב 2 הוערך כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו בינונית וכי במידה וינהג בעתיד באלימות חומרתה הצפויה של התנהגותו תהיה גבוהה. אשר לחלופה המוצעת שירות המבחן התרשם כי בני המשפחה שהוצעו כמפקחים לא היו גורם ממתן עבורו טרם מעצרו, גילו עמדה המזדהה עמו ביחס לנסיבות מעצרו ולא הכירו בהתנהגותו התוקפנית. הוערך כי הם יתקשו להפחית את מסוכנותו בהעדר הכרה במאפייני הסיכון.

בשני התסקירים צוין כי בשיחה שקיימו עם המתלונן הוא תיאר תחושה של פחד וחרדה בה הוא נתון מאז תקיפתו ומסר כי חושש מפני פגיעה חוזרת בו או בבני משפחתו. עוד מסר כי מאז הפגיעה בו הוא אינו עובד בשל הנזק הנפשי והפיזי שנגרם לו.

לגבי שני המשיבים, שירות המבחן העריך כי אין במערך הפיקוח האנושי המוצע ובמעצר בפיקוח אלקטרוני כדי למנוע הישנות אלימות חוזרת והסלמת האירוע.

5. בדיון שהתקיים ביום 2.3.21, לאחר שהתקבלו התסקירים, טען ב"כ המבקשת שאין טעם מיוחד לסטות מהמלצת שירות המבחן שלא לשחרר את המשיבים לחלופת המעצר המוצעת. לעומתו, ב"כ המשיבים טען כי חרף עמדת שירות המבחן, יש לשחרר את המשיבים למעצר בפיקוח אלקטרוני. נטען כי אמנם נקבע שהמסוכנות הנשקפת מהמשיב 1 גבוהה אולם לא יוחסה לו עבירה של החזקת סכין. לגבי משיב 2, הוא נעדר עבר פלילי והמסוכנות הנשקפת ממנו בינונית. עוד נטען כי לא היה מקום "לפסול" את המפקחים המוצעים רק מהטעם שהם מאמינים בחפותם של המשיבים. עם זאת, בקשתו הייתה לקבוע דיון נוסף על



מנת שבית המשפט יתרשם באופן בלתי אמצעי ממפקחים מוצעים נוספים שלא נבחנו על ידי שירות המבחן. לבקשת ב"כ המשיבים נקבע דיון נוסף לצורך הצעת חלופת מעצר נוספת, שכוללת מפקחים אחרים.

6. בדיון הנוסף הוצע כי מקום המעצר יהיה בבית דודם של המשיבים, מר חלאף עודה (להלן: עודה), בג'אבל מוכבר, ארמון הנציב בשכונת פארוק 18. לשאלת בית המשפט הובהר כי המתלונן גר בשכונת אבו טור והמרחק בין שני הבתים הוא כ- 5 ק"מ. נטען כי המרחק בהליכה הוא 45 דקות ובנסיעה כרבע שעה. כמו כן הוצעו שלושה מפקחים; עודה, מר חאכם האדייה (להלן: האדייה) דוד נוסף של המשיבים ומר אמין עקיל (להלן: עקיל), מכר של המשפחה. המפקחים המוצעים נחקרו על ידי ב"כ המבקשת.

7. ב"כ המבקשת טען כי אין לקבל את חלופת המעצר המוצעת. נטען כי אין מקום להציג את פני הדברים כאילו לא נשקף מהמשיבים סיכון כאשר הקושי בחלופה נעוץ בזרות המפקחים בלבד. שירות המבחן בוחן את רמת הסיכון הנשקפת מנאשם לעומת איכות החלופה המוצעת ויוצר איזון ביניהם. עוד נטען כי אם בית המשפט סבור כי יש צורך במפקחים אחרים, דרך המלך היא לעשות כן באמצעות שירות המבחן. אין מקום ליצור מסלול "עוקף שירות המבחן" כאשר המפקחים שנבחנו על ידו נמצאו בלתי מתאימים. ב"כ המבקשת הוסיף וטען כי גם לגופו של עניין המפקחים שהוצעו אינם מתאימים לתפקידם. לאחר שעודה השתחרר ממאסרו הוא נחקר מספר פעמים במשטרה בקשר לאירועים של אלימות ונשק. כאשר נשאל על כך העיד תחילה כי לא נחקר, באופן הפוגע במהימנותו. לגבי האדייה ועקיל, אין הם מכירים את פרטי האירוע לאשורם ואין הם מודעים לעברו הפלילי של המשיב 1 וכן לסיכונים הנשקפים מהמשיבים.

8. לעומתו, ב"כ המשיבים טען שיש לאשר את כל המפקחים שהוצעו, הן אלה שנבחנו על ידי שירות המבחן הן אלה שהוצגו לבית המשפט. למשיבים עומדת חזקת חפות ואין מקום לפסול את המפקחים שהוצעו רק משום שהם מזדהים עם המשיבים וסוברים שהם חפים מפשע. כמו כן, שירות המבחן לא איזן את עוצמת התשתית הראייתית הלכאורית, המשפיעה על החלופה. ב"כ המבקש ביקש כי יתקיים דיון נוסף על מנת שבית המשפט יתרשם גם מהערבים שנבחנו על ידי שירות המבחן. אשר לערבים שהוצעו בדיון, נטען כי אף הם מתאימים לשמש כמפקחים והעובדה שחלאף נחקר במשטרה מספר פעמים לא אומרת לגביו דבר.

9. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי בתסקירים וראיינתי את הוריו של המשיב, מצאתי שאין לעצור את המשיבים בפיקוח אלקטרוני בכתובת המוצעת בבית דודם.

כידוע, ככלל מעצרים של נאשמים אשר מיוחסות להם עבירות שמקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית יהא מאחורי סורג ובריה (סעיף 22ב(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). בית המשפט יורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני רק "מטעמים מיוחדים שירשמו". בצד האמור, קיימת חובה לבחון,



בכל מקרה לפי נסיבותיו, אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירות הנאשם פחותה.

10. במקרה דנן, אמנם מצאתי שיש מקום לבחון אם ניתן להפיג או להפחית את המסוכנות הנשקפת ממשיבים באמצעות חלופת מעצר. אולם הובהר כי חלופה כאמור תישקל רק אם יוצע מקום מעצר שמרוחק גאוגרפית ממקום מגורי המתלונן, וזאת בנוסף לאיזוק אלקטרוני. חשיבותו של ריחוק גאוגרפי משמעותי נובעת משני טעמים. ראשית, כפי שפורט בתסקירים ובהחלטה, הפגיעה הנטענת במתלונן על ידי המשיבים היא על רקע סכסוך קודם בין המשיבים לבנו של המתלונן ובשלב זה קיים סכסוך פעיל בין המשפחות. מכאן עולה הצורך לעבות ככול הניתן את תנאי הפיקוח ולהקפיד על ריחוק פיזי בין המשיבים למתלונן. שנית, מהתסקיר עולה כי המתלונן שרוי בפחד וחרדה מפני המשיבים. מעצרו במקום חלופה שאינה מרוחקת דיה ממקום מגוריו עלול להשפיע לרעה על מצבו הנפשי ויתכן שאף להרתיע אותו מלהעיד. אני סבורה כי מרחק של 5 ק"מ בלבד בין מקום החלופה למגורי המתלונן אין די בו בנסיבות העניין על מנת ליתן מענה למסוכנות שנובעת מהמשיבים, וזאת אף בהינתן היתכנותו של פיקוח אלקטרוני (שטרם נבחן לגבי המקום המוצע).

11. בנסיבות אלה, טרם בשלו התנאים לבחון את כשירותם של המפקחים המוצעים לתפקידם וכן אין מקום להתרשם באופן בלתי אמצעי מבני המשפחה שנבחנו על ידי שירות המבחן ולא נמצאו מתאימים לתפקיד. למעלה מהנדרש אומר כי אין זה אידיאלי שאדם אשר הורשע בעברו בעבירה של שוד מזוין וישב מספר שנים לא מבוטל בכלא, אף אם מדובר בעבר רחוק, ישמש כמפקח. כל שכן כך הדבר כאשר הוא נחקר לאחר שחרורו ממאסרו מספר פעמים במשטרה בקשר לעבירות אשר חלקן כוללות אלימות. אשר לשני המפקחים הנוספים, האדייה ועקיל, מדובר באנשים נורמטיביים שהתרשמתי כי הם מתאימים לתפקיד זה, אולם על פני הדברים לא יוכלו ליתן מענה כולל לפיקוח. האדייה עובד ויוכל לפקח על המשיבים רק חלק מהזמן. עקיל אינו נמנה על בני המשפחה, הוא פועל כאיש סולחה וסביר כי לא יוכל לשהות עם המשיבים לאורך זמן וכל שעות היום.

12. נוכח כל האמור, בהעדר חלופה מתאימה אני מורה על מעצרו של המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בפני המשיבים פתוחה הדרך להציע חלופת מעצר נוספת, שבה מקום המעצר רחוק באופן משמעותי ממגורי המתלונן.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים



ניתנה היום, א' ניסן תשפ"א, 14 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.